

Maros megyében is rendezetlen az erdők tulajdonviszonya

Csupán ezren tulajdonjogi okirattal

Fotó: Vajda György (archív)

Az erdőőrzésre és erdészeti szolgáltatások ellenértékének törlesztésére biztosított állami támogatástól eleső erdőtulajdonosok, illetve azok leszármazottai keresték fel panaszukkal szerkesztőségünket. Az erdőtulajdonosok jogait védő törvény útvesztőiben próbáltunk tájékozódni, ezért két község polgármesteri hivatalában is érdeklődtünk, valamint a Maros Megyei Erdészeti Igazgatóság vezetőjét kérdeztük.

Szer Pálosy Piroska

Egyik olvasónk 4,5 ha örökölt erdejével értetlenül áll a tény előtt, hogy bár jogosult az állami támogatásra, mivel harminc hektárnál kevesebb erdőterülete van, az erdészeti igazgatóságtól felszólítást kapott a teljes erdőőrzés díjának a törlesztésére. Amennyiben nem fizeti az őrzést, nem bélyegeznek ki számára kitermelésre alkalmas fákat. A 2016. évi 864-es kormányrendelet értelmében a harminc hektárnál kisebb területet birtokló erdőtulajdonosok anyagi támogatásban részesülhetnek, amit erdőőrzésre és erdészeti szolgáltatások ellenértékének törlesztésére

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Jótekonysági misszió

Szászrégenben, Marosvásárhelyen és Segesváron koncertezett a világhírű Mága Zoltán hegedűművész és karamazenekara. A jótekonysági koncertek nemcsak a segítségnyújtásról szóltak, hanem arról is, hogy milyen mértékben tud összefogni egy közösségi ügy érdekében Maros megye lakossága.

2.

Mozgó szobrok a Bernády Házban

A bronznak azt a pillanatát, fényét, amikor megolvad, átalakul, semmi pénzért nem adnák a szobrászok. Ezek a körülöttünk lévő, álló, mozgó szobrok pedig azt jelzik, hogy Kiss Levente visszatért az első szerelméhez.

3.

Új utakon az EMKE

November elsejétől új elnöke van az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület megyei szervezetének. Ezt a feladatot Barabási Attila-Csaba, a Maros Művészegyüttes igazgatója vállalta fel.

5.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- ✔ kontaktlencse-felírás és rendelés
- ✔ ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- ✔ mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- ✔ a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- ✔ kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- ✔ korszerű számítógép-vezérelésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- ✔ szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- ✔ új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- ✔ terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

CSALI

NOVEMBER

9., szombat
A Nap kel
7 óra 15 perckor,
lenyugszik
16 óra 57 perckor.
Az év 313. napja,
hátravan 52 nap.

IDŐJÁRÁS

Részben napos idő

Hőmérséklet:
max. 19 °C
min. 6 °C

Isten éltesse!

Ma TIVADAR, holnap RÉKA napja.
RÉKA: eredete bizonytalan, talán egy germán szóból származik, és a jelentése víz, patak, de ótörök eredetűnek is tartják.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2019. november 8.

1 EUR	4,7615
1 USD	4,3137
100 HUF	1,4279
1 g ARANY	203,3805

Maros megyében koncertezett Mága Zoltán

Jótekonysági misszió

MÁGA ZOLTÁN
100. TEMPLOMI JÓTEKONYSÁGI KONCERTSOROZAT
MAROSVÁSÁRHELY
GECSE UTCAI REFORMÁTUS TEMPLOM

Szászrégenben, Marosvásárhelyen és Segesváron koncertezett a világhírű Mága Zoltán hegedűművész és kamarazenekara. A jótekonysági koncertek nemcsak a segítségnyújtásról szólnak, hanem arról is, hogy milyen mértékben tud összefogni egy közösségi ügy érdekében Maros megye lakossága. Közel 5000 eurónyi adomány gyűlt össze, amelyet a három településen működő, a magyar közösség számára példaértékű munkát végző civil szervezeteknek ajánlanak fel a szervezők.

Csép Éva Andrea, az RMDSZ Maros megyei parlamenti képviselője, a megyei Nőszervezet elnöke elmondta, hogy a Nőszervezet kiemelkedő szerepet vállal a rászorulóknak, a kiszolgáltatottak megsegítésében: „e célból támogatjuk már harmadszorra ezt a jótekonysági missziót, amelyet idéntől három Maros megyei településre sikerült eljuttatnunk. Mindhárom civil szervezet közösségünk számára elengedhetetlen tevékenységet folytat. A szászrégeni Diakónia Keresztény Alapítvány 2004 óta feladatának tartja az élet megővését, a betegek és hátrányos helyzetűek segítségét a gyógyulás, remény és lelki támasz nyújtásán keresztül. A 2018 óta önréből működtetett marosvásárhelyi Bíbola Fejlesztő és Képzőközpont ernyőszerzetként szolgál a korai fejlesztő szakembereknek, mára már 30 Down-kóros gyereket részesít rendszeres fejlesztésben, valamint sok más rövid időtartamú program szervezésében fejti ki tevékenységét. Az 1993-ban megalakult segesvári Gaudeamus Alapítvány fő célja a segesvári és környékbeli szórványban élő magyar nemzetiségű diákok anyanyelvi és keresztény értékrend szerinti nevelésének és oktatásának a támogatása.” Csép Éva Andrea elmondta, hogy az adományban részesülők Szászrégenben, a hegedűk városában, egy mesterhangszerrel ajándékozták meg a Prima Primissima díjas hegedűvirtuózt, míg Marosvásárhelyen egy közös énekléssel mondtak köszönetet a Bíbola központba járó gyerekek szülei és a szakemberek a támogatásért. „Az a tény, hogy a jótekonysági koncerten ez alkalommal is ilyen nagyszámban vettek részt, azt bizonyítja, hogy a Maros megyeiek elkötelezettek a nemes cél és közösségi ügy iránt” – fogalmazott Csép Éva Andrea, az RMDSZ Maros megyei parlamenti képviselője.

Mága Zoltán Liszt Ferenc-díjas hegedűművész beszédében rámutatott, hogy mindig is nagyra becsülte azt a törekvést, azt a munkát, amit Kelemen Hunor és az RMDSZ végzett, képviselt, melynek eredményeként szolgál az, hogy „Erdélyben a magyarság, a székelység meg tudja őrizni mindazokat az értékeket, amelyek minden magyar számára, Magyarország számára is a legfontosabbak”.

Csupán ezren tulajdonjogi okirattal

(Folytatás az 1. oldalról)

használhatnak fel. Ennek előfeltétele azonban az, hogy szerződéses viszonyuk legyen egy erdészeti hivattal. A rendelet, valamint az alkalmazási útmutató értelmében az érintetteknek az igénylési dossziét ahhoz az erdészeti hivatalhoz kell benyújtaniuk, amellyel szerződéses viszonyban állnak. A törvény furcsasága azonban, hogy egy létező szerződés, az erdőőrzés kifizetése sem biztosíték arra, hogy egy örökös kitermeljen az ősei erdejéből, ha nincs írásos bizonyítéka arról, hogy az illető területnek ő a jogos tulajdonosa. Az erdészeti hivatal elvállalja az őrzést, a megszabott illetéket bárki kifizetheti, annak semmi akadály, azonban ha valaki hagyatéki eljárás hiányában nem tudja bizonyítani, hogy ő az erdő kizárólagos tulajdonosa, semmilyen szolgáltatásra, így a bélyegzésre, kitermelésre sem számíthat.

Szerződés hiányában tetemes bírság

– Mi az akadálya annak, hogy az erdőtulajdonosok saját vagy örökölt erdejükből fát termelhessenek ki saját használatra? – kérdeztük az erdészeti igazgatóság Maros megyei vezetőjét, Herlea Tudor Valeriu-t.

– A probléma gyökere országos és megyei viszonylatban egyaránt a tulajdonviszonyok rendezésének hiányossága. Maros megyében az erdőtulajdonosok 80–90%-a nem rendelkezik a polgári törvénykönyv által megszabott, a tulajdonviszonyt bizonyító okirattal. A Maros Megyei Erdészeti Igazgatóság nyilvántartásában hozzávetőleg 9000 erdőtulajdonos szerepel, közülük 2.500–3.000 kötött szerződést a hivattal. Sajnos, a szerződéssel rendelkező erdőtulajdonosok közül csupán 1.000 birtokolja törvényesen az erdejét, hagyatéki tárgyalás nyomán közjegyzői okirattal tudja bizonyítani a tulajdonjogot. A fennmaradó 6.000 „erdőtulajdonosnak” nincs szerződése az igazgatósággal, annak ellenére, hogy tíz éve a törvény kötelezi erre a tulajdonosokat. Érvényes szerződés hiányában az erdőőrség tetemes bírságokat szabhat ki 1.000–5.000 lej értékben, és arra kötelezheti a tulajdonost, hogy haladéktalanul szerződést kössön valamelyik erdészeti hivattal. Amennyiben egy erdészeti hivatalnak nincs szerződése a magán- vagy jogi személlyel, az alkalmazottja nem is léphet abba az erdőrészebe, mert tetteivel a magántulajdon megsértését követné el, és akár bíróságra is kerülhetne az ügy.

Az 1990-ben megkezdett és azóta több ízben végrehajtott visszaszolgáltatások közepette a legtöbb erdőtulajdonos elhunyt, a leszármazottak kiléte ismeretlen vagy nincs elérhetőségük. Ilyen esetekben az erdészeti hivatal az erdőőrséggel és a helyi önkormányzattal azonosítja a területeket, és az erdészeti hivatalnak kell biztosítani azok őrzését. Lényegében a törvény értelmében az ország minden egyes erdejének az őrzését biztosítani kellene – mondta az intézmény vezetője.

Bárki fizethet adót – ellenszolgáltatás nélkül

– Sokszor lehetetlen a hetediziglen kiterjedő rokoni szálakat összeegyeztetni és megejteni a hagyatéki tárgyalást. Azt sem lehet tulajdonosként kezelni, aki évek óta adót fizet az erdőterülete után, illetve a polgármesteri hivatal mezőgazdasági nyilvántartásában az ő neve szerepel?

– Egy sürgősségi kormányrendeletnek köszönhetően ez előtt három évvel az erdőtulajdonosok a helyi önkormányzattól kapott igazolással még bizonyíthaták tulajdonjogukat. Az új polgári törvénykönyv szerint ez azonban már megszűnt. Nem számít, ha a polgármesteri

hivatal mezőgazdasági jegyzékébe az ő neve alatt van bejegyezve az erdőrészt, az sem, ha évek óta ő fizeti az adókat és illetékeket, az sem, ha az egész falu tudja bizonyítani, hogy egy bizonyos erdőrészt az illető személy öröksége, nincsenek más leszármazottak, akik követelhetnék a részüket. Az egyetlen járható út közjegyzői okirattal bizonyítani a tulajdonjogot, másképp sem pecsételni, sem kitermelni nem tud az illető az örökölt erdejéből, de az erdőőrzésért igényelhető állami támogatásban sem részesülhet az, aki nem bizonyítja papíron, hogy ő a jogos tulajdonos. Az erdészeti igazgatóság őrzi a szerződéssel rendelkező erdőket, lehet, hogy halottak nevére küldünk ki fizetési számlákat és nem tudunk róla, mindez azonban nem korrekt. A halott nem részesülhet sem faanyagban, sem állami támogatásban – hangsúlyozta a hivatal vezetője.

– Milyen eljárással részesülhetnek állami támogatásban azok, akik hagyatéki tárgyalás útján megszerezték a tulajdonjogot bizonyító okmányt, és hiteles tulajdonosok?

– Év elején kell összeállítania a tulajdonosnak azt a dossziét, amit az erdészeti igazgatóság továbbít a brassói székhelyű erdőőrségnek, ahol átvizsgálják a dokumentumokat. Ha hiányzik a tulajdonjogot igazoló okmány, vizsautasítják a kérelmet, amennyiben pedig minden rendben találnak, továbbítják a pénzügyminisztériumhoz. Az erdőőrzési díjra fordítható támogatást a pénzügyminisztérium az erdészeti igazgatóság bankszámlájára utalja, de az erdőtulajdonosok nevére. A támogatások összege nem fedezi a teljes erdőőrzési díj összegét, megtörténhet, hogy havonta 5–6 lejt kapnak csupán hektáronként, a többit a tulajdonosnak kell pótolni, egyébként az őrzés díja is övezetenként változhat.

– Mennyi az erdőőrzés díja?

– Jelenleg az egy hektárra számított őrzésért havonta 8,70 lejt kell fizetni, jövőre ez 9,30 lejt lesz. Ez az összeg a tizenkét hónappal beszorozva 112 lejt. Az erdőrendezési üzemterv szerint egy hektárról évente 5–6 köbméter faanyagot lehet kitermelni. Ha a 3 köbméteres átlagot vesszük a számítás alapjául, az hozzávetőleg 600 lejt, mivel egy köbméter faanyag piaci értékesítési ára legkevesebb 200 lejt. Tehát a hektáronkénti évi százezeres őrzési költséget ki lehet fizetni a hatszáz lejes jövedelemből, és ajánlatos a járható törvényes utat választani.

– Van-e tudomása olyan Maros megyei esetről, hogy egy erdőtulajdonos kérésére azért nem bélyegeztek ki lábón álló fákat, mert nem fizette ki az erdőőrzésért megszabott illetéket?

– Határozottan állíthatom, hogy ilyen esetről nincs tudomásunk. Amennyiben mégis valamilyen adminisztratív tévedés miatt megesett volna, valószínűleg az erdészeti igazgatóságot is megkereste volna az illető. Azok az erdőtulajdonosok, akiknek papírjai rendben vannak, minden év június elsejéig kell kérvényezniük a bélyegzést, amire június–augusztusban kerül sor. Azokat is kiszolgáljuk, akik június után kérvényezik, esetükben november végéig ejtik meg a lábón álló fák bélyegzését.

– Milyen mennyiségű faanyagot lehet évente kitermelni egy hektáron?

– Erdészeti üzemterv nélkül évente hektáronként legfeljebb öt köbméter fát lehet kivágni, de semmiképp sem többet az új hajtások, sarjak növekedésénél, ami hektáronként hozzávetőleg 3–4 köbméter évente.

Fotó: Vajda György (archív)

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujzag.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujzag.ro **E-mail:** nepujzag@e-nepujzag.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

642357800069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Művésza

SZERKESZTETTE:
KAÁLI NAGY BOTOND
1409. sz., 2019. november 9.

Illyés Gyula

Hajlik a nyír...

*November van, torlódnak a fellegek,
sejteni csak, a déli nap hol lebeg:
hályogosan meg-megvilágul az ég,
mint mikor vak nyitja-hunyja holt szemét.*

*Csuklik, felsír a nyírerdő, elcsitul,
tanít dalra már engem is magyarul.
Morog a tó, hab-fogait felfedi,
a dühödt szél visszafelé tereli.*

*Hajlik a nyír, meghajol és visszavág,
úgy tagolja az ősz konok ritmusát.
Arra lépek, meg-megállva s hirtelen
nekifutva, mikor nem is tervezem.*

*Száll kiáltva, száll az égre, visszazáll
s felcsap újra, lecsap újra, írja már
az ősz baj lázvonatát a láthatár
sötétszürke táblájára a madár.*

1902. november másodikán, 117 éve született a háromszoros Kossuth-díjas költő, író, drámaíró, műfordító, lapszerkesztő, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja (elhunyt 1983. április 15-én, 80 éves korában).

Fotó: Nagy Tibor

Mellékletünket Kiss Levente alkotásaival illusztráltuk

Mozgó szobrok a Bernády Házban

Kiss Levente képzőművészeti albumának tárlatnyitóval egybekötött bemutatójáról

Kaáli Nagy Botond

Különleges, érdekes és nívós kiállításnak, a tárlatnyitó keretében pedig albumbemutatónak adott otthont szerda délután a Bernády Ház. *Kiss Levente*, a hazai művészeti életbe mintegy fél évszázada aktívan bekapcsolódott szobrászművész, az 1848-as agyagfalvi

emlékmű társalkotója, a marosvásárhelyi Borsos Tamás, a gyergyóalfalui István pap és több más köztéri szobor, emlékmű, megannyi ihletett plasztika szobrásza ez év júniusában töltötte be 75. életévét. Amint azt a meghívóban is olvashattuk, a kerek évforduló jó alkalom volt a visszatekintésre, művei újabb albumban való felmutatására. *Nagy Miklós*

Kund művészeti író szerkesztette és írta az előszót a kötethez, a fotókat s a műtárgyak reprodukcióit *Bálint Zsigmond* fotóművész készítette. A gyergyószentmiklósi F&F International Kiadó gondozta a szép, kényelvű kiadványt, műszaki szerkesztője Donáth Nagy György volt. A katalógusnak is beillő könyv hátlapján a következők olvashatók:

„Kiss Leventét szülőhelye, a számos hivatásos alkotót termő Gyergyóalfalu és a művészek iskoláskorától ott-hont adó Marosvásárhely is a magáénak tartja. Ez a kettős kötődés is növelte művészi elhivatottságát, ennek is köszönhető, hogy itt is, ott is jelentős köztéri munkákkal, emlékművekkel gazdagíthatta a városképet, illetve a gyergyói község arculatát. A térszobrok, a közösségi közegbe került plasztikai azonban ed-

digi életművének csak az egyik vonulatát jelentik. A galériákban, alkotótábori gyűjteményekben közönség elé vitt kisplasztikai ezekben is markánsabban, mennyiségileg is lenyűgözően mutatják fel bronzvilága gazdagságát. Külön fejezetként tárgyalható impozáns plakett-sorozata sem tekinthető befejezett ciklusnak. Nem kétséges, a 75 éves szobrász munkásságának utóbbi évtizede pályája legsikeresebb időszakai közé tartozik. Ezt a katalógus műmelléklete is meggyőzően tanúsítja.” A kiállítás Kiss Levente kinetikus szobraiból és jeles személyiségeket megőrkítő bronzplakettjeiből mutat be válogatást.

A teljes telt házas közönséget a tárlat méltatója, Nagy Miklós Kund üdvözölte. Elsőként Kiss Levente köztéri műveit említette, majd kisplasztikáiról, bronzszobrairól szolt, amelyek mint alkotónak, szobrásznak talán a legfontosabbak számára.

– A bronznak azt a pillanatát, fényét, amikor megolvad, átalakul, semmi pénzért nem adnák a szobrászok. Ezek a körülöttünk lévő, álló, mozgó szobrok pedig azt jelzik, hogy Kiss Levente visszatért az első szerelméhez. Mert az első szerelme a kinetikus szobrászat volt. Miután elvégezte a művészeti középiscolát, Bukarestbe ment, ahol jóval lazább volt a művészeti élet, sokkal inkább odafigyeltek arra, ami Európa és a világ nagyvárosaiban művészeti szempontból történt. Leventét a mozgásban lévő szobroknak a dinamikája érdekelte, diákként ezzel foglalkozott, díjat is nyert, aztán hazajött, és itthon is egy ideig folytatta, megyei tárlatokon is be-

mutatott párat. Ha most szétnézünk, látjuk ezeket a különleges szobrokat, figurákat, tárgyakat, kutyákat, ahogy elkezdnek mozogni, úgy viselkednek, mintha élők lennének. A szobrász lelkében élnek is ezek a munkák, holott sokszor hangsúlyozta, játékok csupán, játékból készültek. Mennyi ötlet, mennyi hozzáértés társul hozzájuk! Ha nem tudnánk, hogy milyen kiváló művész, azt is gondolhatnánk, hogy pályát tévesztett, elme-hetett volna feltalálónak, műszerésznek is, ezermesternek mindenképp. A falakon lévő plakettjei ritkábban voltak közönség előtt. Rajtuk ábrázolt eleink, nagyjaink sok mindent adtak tovább a különböző nemzedékeknek, mennyi mindent tudnak üzeni számunkra még ma is. Különösen tetszenek nekem ezek a munkák, annyira jellegzetesek, karakteresek, azt az alkotói elhatározást sugározzák, amelyek ezeknek az embereknek az életét, munkásságát jellemezték.

A mozgó szobrokról az alkotó beszélt:

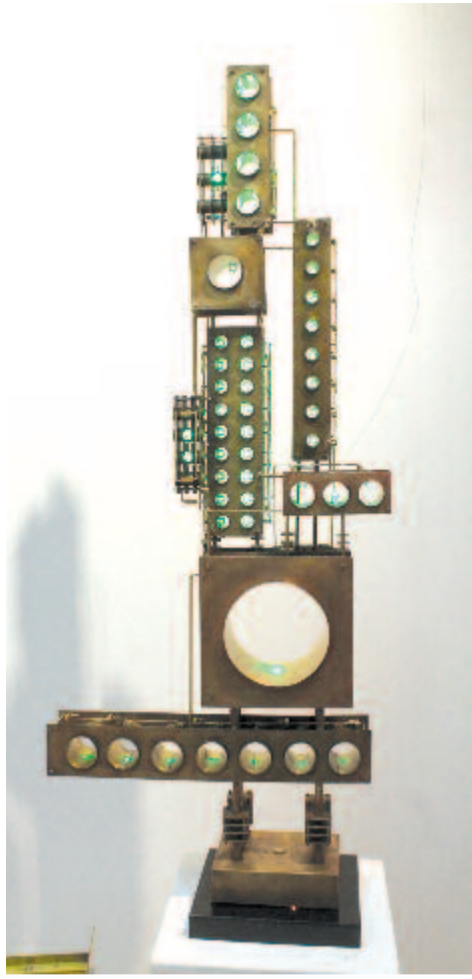
– Köszönöm, hogy ennyien eljöttetek, ugyanakkor el kell mondanom, hogy Nagy Miklós Kund és Bálint Zsigmond önzetlen segítsége nélkül talán még ma is spekulálnék, tervezgetnék, kétszer is meggondolnám, és semmit sem csinálnék. Ez lett belőle, azért hoztam kinetikus szobrokat, mert ezek nem nagyon voltak kiállítva, voltak olyanok, amelyekre már nem is emlékszünk, van olyan is, amit újraépítettem. Nem akarok esztétikai eszmefuttatásba kezdeni a munkákról, mert ez nem az én területem, de: óriási dilemmába kerül az ember, amikor nekifut ennek az

(Folytatás a 4. oldalon)

Mozgó szobrok a Bernády Házban

(Folytatás a 3. oldalról)

iránynak, és kinetikus szobrokat készít, ugyanis feltevődik a kérdés, hogy hol a technika és hol a művészet határa? Meddig tudunk elmenni a technikával, mikor válik egy szobor technikai bravúrrá, és hol van az a határ, amikor úgy mond a művészetet is bele lehet lopni? Nem próbálom a védőbeszédet megfogalmazni, de a neten nagyon sok kinetikus munkát lehet látni, amelyek fantasztikus technikai bravúrral, modern, digitális eszköztárral, finommechanikával készültek, és társult hozzájuk esztétikai igény. Ám van egy ennél is csodálatosabb csoportja ezeknek a szobroknak: amikor pár egyszerű elem, egy függőleges és egy vízszintes rész összekapcsolódik, és tovább végzi a térben a munkáját. Én ezeket szeretem. Az óraszerkezet is megihletett, hiszen

nagyon sok mechanizmus van, amelyet az időmérő funkcióból csak ki kell emelni, és ha lehet, szobrot készíteni belőle. Ugyanilyen csodálatos szerkezet a villanykapcsoló, amelyre csak rácsapunk, én azonban nem tudtam elmenni mellette. Engem ezek a nagyon egyszerű és nagyon bevált szerkezetek ihlettek. Sokan kérdeztek, hogy mit jelentenek a címek, de én nem tudom megmagyarázni minden munkámat. És nem is kell magyarázni, ott van, tessék fogyasztani, ha lehet. Vannak szobrok, amelyek mozgását elektromos szerkezet végzi, van olyan, amely a hetvenes években készült, és azóta az udvaron verte az eső, majd újraépíttem. A digitális világban nem mozogok otthonosan, ami digitális van ezekben a szobroknak, azt a kisebbik fiú, Endre készítette el – mondta az alkotó.

Amint azt Nagy Miklós Kund hozzászövegezte, Bálint Zsigmond nélkül ez a kötet nem nézne ki úgy, ahogy kinéz. A körülbelül hatvan reprodukció készítésének folyamatáról a fotóművész beszélt.

– Amikor megláttam a Levente kinetikus munkáit, úgy éreztem, kemény kihívás lesz bemutatni őket úgy, hogy közben a mozgást is érzékeltessem. Be kellett volna vinni őket egy stúdióba, ahol megfelelő világítás, irányított fény van, amellyel ki lehet emelni a munkák lényegét. De erre lehetőség nem volt. Ezért megpróbáltuk otthon, a műterem udvarán lefényképezni őket. Voltak problémáink ezzel: először is a fény, a színek. Amikor például tavasszal fényképeztem a plaketteket, a képek pirosas színűek lettek, mert akkor virágozott a Levente cseresznyefája, erős napsütésben kékessé váltak, mert a napfényben ott a kék szín. Minden ilyen alkalom után újra kellett fényképezni őket. Mindig ki kellett válasszuk azt az időpontot, amikor félhomály van, vagy felhős az ég, ilyenkor sikerült megfelelően visszaadni az alkotásokat, a bronz színét, textúráját. Sokat dolgoztunk együtt, de úgy érzem, hogy végül sikerült úgy megjeleníteni a munkáit, hogy aki kezébe veszi az albumot, szívesen lapozgatja majd.

Nagy Miklós Kund feltevésére, miszerint a bronzplasztikák állnak legközelebb az alkotó szívéhez, Kiss Levente elmondta, ha lehetséges lenne, akkora gyomlálást végezne a munkái között, ami szinte elképzelhetetlen. – Nem is tudom, hogy hány maradna, nagyon

Nagy Miklós Kund és Kiss Levente

sokat újrakészítenék belőlük, viszont van, amit vállalok. Vannak olyan munkák, amelyek valóban a játék igényével készültek, magam sem tudtam, hogy lesz-e belőlük valami. A kinetikus szobrok elkészítése borzasztó időigényes, és addig, amíg primitív felszereléssel, eszközeimmel létrehozok

valamit, nagyon sok idő eltelik. Nincs mögöttem egy technikuscsapat, aki elvégezné a kulimunkát – hallottuk Kiss Leventétől, majd a közönség soraiból Baricz Lajos pap-költő szavalt el – meglepetésképpen – a szobrászművész hetvenötödik születésnapjának alkalmából írt, Kiss Leventének ajánlott versét.

Alternatíva a mozik világának

Zajlik a 27. Alter-Native nemzetközi rövidfilmfesztivál

Fotó: Nagy Tibor

Szerda délután elkezdődött a leghosszabb ideje folyamatosan működő hazai filmszemle, az immár 27. alkalommal megszervezett Alter-Native nemzetközi rövidfilmfesztivál. A Maros megyei MADISZ által gondozott szemle a versenyprogram mellett ez évben is számos kiegészítő rendezvénnyel várja a közönséget, amely a fesztivál első két napján is nagy érdeklődéssrel tett tanúbizonyságot. A Kultúrpalota nagytermében szerda délután Mona Nicoară A köztém levő távolság című nagyjátékfilmjével indult a program, amelynek része volt a továbbiakban Földes László, azaz Hobo és együttese Hobo Woodstockja című koncertje, amelyben a woodstocki évtized dalai csendültek fel sajátos átdolgozásban, majd – sok év után először – felolvasószínházra is sor került: Szabó Róbert Csaba Agamemnón kutyája című drámáját hallhatták az érdeklődők a kisteremben. Petrovics Eszter A mi Kodályunk című dokumentumfilmje után pedig tárlatnyitó vette kezdetét: a B5 Stúdióban Duet(t) címmel nyílt kiállítás.

A versenyprogram ezúttal is csütörtök délután indult, majd Csuj László Kilenc hónap háború című nagyjátékfilmje és az azt követő közönségtalálkozó után kezdődött a fesztivál-megnyitó. A szépszájú közönséget Tóth Zsófia és Palkó

Attila ceremóniamesterek üdvözölték, majd – az idei zsűri egyik tagja, M. Tóth Géza rendező Maestro című, 2007-ben Oscar-díjra jelölt, nagyszerű rövidfilmjének levetetését követően – bemutatták diákzsűri, majd a grémium tagjait: Dana Bunescu, a berlini Ezüstmedve díj 2017-es nyertese, Csuj László filmrendező, forgatókönyvíró, Cătălin Dordea castingigazgató, filmprojekt-igazgató, Molnár Levente színművész, M. Tóth Géza Oscar-díj-jelölt filmrendező, producer, a budapesti Színház- és Filmművészeti Egyetem és a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem professzora, Schwechtje Mihály filmrendező, a budapesti Színház- és Filmművészeti Egyetem tanáregedje. Az előzsűri 49 filmet választott ki a versenyprogramba, a felsorolt ítések ezek közül választják ki az idei fesztivál legjobbait.

A zsűritagok bemutatását követően a fesztivál egyik alapítója és művészeti igazgatója, Gáspár Attila szólt a jelenlévőkhöz.

– 27 évvel ezelőtt kezdtük ezt az utat, alternatívának neveztük magunkat, mert alternatívát akartunk adni az akkori mozivilágunk. Azóta rengeteg minden megváltozott a mozi világában, a film világában, mi egy fesztivál vagyunk a na-

gyon sok közül, természetesen nem a legjobbak, de nem tudom, méri-e valaki, hogy mi a jó, mi a nem jó. Szeretnénk a filmek által egy tükröt tartani önknek, és olyan körülményeket biztosítani, ahol együtt, sokan, homogén módon egy véletlen sorolás útján ülünk egymás mellett, és megnézzük azt a tükröt, amelyet a filmvászon tart, legyen az animáció, fikció, nonfikció vagy kísérleti film – mondta a művészeti igazgató.

A fesztiválnyitó ünnepséget követően ismét Hobo és együttese lépett a nagyterem színpadára, ahol egy bő másfél óras, fantasztikus hangulatú koncerttel ajándékozta meg a telt házas publikumot. A Viharban születtem című bluesest során a Hobo Blues Band számos, újabban és régebben született, mára méltán legendássá és az összmagyar kultúra részévé vált dalát eljátszották, olyannyira, hogy a közönség is táncra perdült, és nem akarta leengedni az együttest a színpadról. A csütörtök este Reisz László Rossz versek és Marius Olteanu Monștri című nagyjátékfilmjeivel ért véget, az ez évben is hangulatos, a szépszájú közönség mellett is családias filmszemle további eseményeiről a későbbiekben számolunk. (KnB.)

Új utakon az EMKE

Vezetőváltás az egyesületnél

November elsejétől új elnöke van az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület megyei szervezetének. Ezt a feladatot Barabási Attila-Csaba, a Maros Művészegyüttes igazgatója vállalta fel, aki egykori pedagógusként nem állt távol a művelődési egyesülettől, majd intézményvezetőként is több EMKE-rendezvényt támogatott. Az új elnököt egy október végi vezetőtanácsai gyűlést követően választották meg. Az új vezetőség Barabási Attila-Csaba mellett: Fazakas Ildikó alelnök, Incze Tünde titkár, Ábrám Zoltán tiszteletbeli elnök, Barabás László és Kilyén Ilka vezetőségi tagok.

Vajda György

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület 1885-ben alakult meg, és 1946-ig működött, amikor a kommunista rendszer beszüntette. A rendszerváltást követően 1991-ben Brassóban alakul újra, majd országos központja Kolozsvárra kerül. Legfontosabb célja hajdanában az erdélyi magyar közművelődési élet megszervezése volt, 1989 után a rendezvényszervezés mellett hangsúlyozottan a kulturális autonómia megvalósításáért száll síkra. 1992 óta EMKE-díjakat is adnak át azoknak a személyiségeknek, akik az erdélyi magyar közművelődésért, kultúráért kiemelkedő tevékenységet fejtettek ki.

– 2018 decemberében merült fel, hogy amennyiben időm és lehetőségem van, vegyem át az EMKE Maros megyei szervezetének vezetését. Az erről szóló beszélgetéseken nem voltam ugyan jelen, de nem vettem el a gondolatot. Nemrég kerestek meg, hogy vállaljam el a tisztséget – mondta lapunknak az elnök, majd hozzátette: 1999-ben fiatal tanárként szülőfalujában, Kibédén hagyományörző táncsoportot alakított, vezetett, amellyel részt vettek az EMKE által szervezett Gyöngykoszorú néptáncalálkozókban. Kibéd már 1991-ben bekapcsolódott az akkori elnök, Szabó György Pál által kezdeményezett rendezvényekbe. Az 1999-es találkozót követő kiértékelőn kérte fel Szabó György Pál Barabási Attila-Csabát, hogy a Felső-Kis-Küküllő mentén, Kibédén szervezze meg a Gyöngykoszorút. Még az évben sikerült is, és így bekerült az EMKE által akkor összehangolt mozgalomba, azóta pedig rendszeres kapcsolatot ápol a szervezettel.

– Mindig felnéztem az EMKE-re. Egy olyan közművelődési egyesület volt, amibe belenőttem. Akkor is, amikor a kibédi táncsoport szervezője voltam, később, amikor a Maros Művészegyüttes igazgatója, több közös rendezvényünk is volt. Az utóbbi években azt tapasztaltam, hogy az EMKE tevékenysége ingadozó. Egyik évben több, máskor kevesebb eseményt szerveztek. Voltak olyan sikeres rendezvények, amelyek aztán elmaradtak. Azzal is tisztában kell lennünk, hogy jelenleg, amikor nagyon színes a kulturális kínálat, ugyanakkor a virtuális világ is igen lekötötte a figyelmet, nehéz kézben tartani egy művelődési egyesületet. Egy sikeres rendezvény megszervezéséhez csapatmunkára, összefogásra van szükség. Az

1990-es évek elején, amikor Szabó György Pál kezdeményezte a már említett Gyöngykoszorú találkozót, nem volt pályázati lehetőség, és az önkormányzatok sem igazán tudták anyagilag támogatni a rendezvényeket, mégis sikerült a mai napig fenntartani a mozgalmat, mert a közösségi érdek mentén volt összefogás – hangsúlyozta az új elnök, aki első lépésként november közepén szeretné összehívni azt a közgyűlést, amely összeállítja a 2020-as eseménynaptárt. A hagyományos rendezvények mellett szándékában áll kiszélesíteni a kínálatot. A népi kulturális események mellett irodalmi estek, előadástestek, könyvbemutatók, kiállítások szervezését is tervezik, amelyekhez az anyagi alapot pályázatok útján teremtenék elő. Természetesen támogatókra is számítanak. Azt is számba kell venni, hogy kik azok, akikre még a szervezésben számíthatnak, akik mellé új, fiatal csapatot is felállítana az elnök, és ezáltal szeretné, ha új kulturális, kortárs műfajok is megjelenének az EMKE palettáján.

Az előző évek bejáratos eseményei közül jövőre is felvállalják január elsején a Petőfi Sándor születésnap emlékkünnepség megszervezését. Ezután következne a Don-kanynari áldozatok emlékrendezvénye. Az EMKE továbbra is vállalja a magyar kultúra napi rendezvényeket, mint ahogy április 12-én rendszeres te-

szik az EMKE-nap megszervezését is. A szervezethez méltó rendezvény az Értékmentők díjátadó gála, ahol az értéktörőket tüntetnék ki, és új lendülettel szerveznék meg a Kerek Erzsébet népdalvetélkedőt. Mint EMKE-kezdeményezést, hangsúlyozta a támogatónak a Gyöngykoszorú mozgalmat is.

Barabási Attila-Csaba tervei között szerepel még a Fazakas Ildikó által elindított citramozgalmak támogatása. A mozgalom sikeres, táborokat is rendszeresen tartanak. Azt szeretné, ha az EMKE más állami

intézményekkel karöltve szervezne rendezvényeket. A megyei tanfelügyelőséggel vagy a múzeummal közösen különböző vetélkedőket lehetne kezdeményezni kis- és középkorúaknak. Fontosnak tartja az egyházakkal való kapcsolat megerősítését, közös világi rendezvények szervezését. Hangsúlyosabban szeretne jelen lenni a szervezettel más rendezvényeken, mint amilyen a Marosvásárhelyi Napok vagy a Vásárhelyi Forgatag, a Múzeumok Éjszakája, a civil szervezetek vására és hasonlók. Jó ötletnek tartaná a Maros megyei honismereti kirándulásokat, amelyeken az érdeklődőkkel a gazdag kulturális és épített örökséget ismertethetné meg. És az is kulcsfontosságú, hogy az EMKE társszervezőként is hangsúlyosabban legyen jelen a megye kulturális életében.

Az elkövetkezendő időszak csapatépítő és szervezetszervező lépései közé tartozik az is, hogy az elnök szorosabb kapcsolatot akar kiépíteni az országos és más megyékbeli EMKE-szervezetekkel, ezért több ilyen jellegű találkozón is részt venne. És várják azokat a kulturális életet fontosnak tartó embereket, akik aktívan szerepet vállalnának az erdélyi magyar művelődési élet egyik legrégebbi szervezete megyei ténykedésének a fellendítésében.

Kolozsváron éled újra az Európai Színházi Unió fesztiválja

Tizenegy évi kihagyás után Kolozsváron éled újra november második felében az Európai Színházi Unió (UTE) fesztiválja – jelentette be egy hétfői kolozsvári sajtótájékoztatón Tompa Gábor kolozsvári színház-igazgató, az UTE elnöke.

A november 19-e és 30-a között tartandó 18. UTE Fest keretében Európa 13 országából 19 előadást nézhet meg a közönség. Amint Tompa Gábor elmondta, az előadásokat román–magyar és angol nyelvre fordítják. Az előadás utáni napon szakmai beszélgetéseket is tartanak az alkotókkal.

Tompa Gábor felidézte, hogy az Európai Színházi Unió még a kelet-európai rendszerváltások előtt jött létre azzal a céllal, hogy összefogja Európa nyugati és keleti feléből a legrepresentatívabb színházakat. 1992-től 2008-ig minden évben valamelyik tagszínház rendezte meg az UTE fesztiválját, amelyen két hónap alatt valamennyi tagszínház két-három előadását mutatta be. Az utolsó fesztivált a Kolozsvári Állami Magyar Színház a bukaresti Bulandra Színházzal közösen szervezte. Ezt követően azonban anyagi nehé-

ségek miatt nem sikerült megtartani a fesztivált.

A sorozat újraindítása is sokáig kérdőjeles volt. Végül azonban csökkentett költségvetéssel, mintegy 65-70 százalékból romániai, 30-35 százalékból magyarországi forrásokból sikerült tető alá hozni a mostani kolozsvári fesztivált, amelyen az UTE 16 tagszínháza közül 14 vesz részt.

Tompa Gábor az MTI-nek elmondta, hogy a mintegy 400 ezer eurós költségvetésű fesztiválnak nincs tematikája. Az előadásokat a tagszínházak által ajánlott produkciók közül választották ki, és a válogatás szempontjai között a költségvetés szűkössége is ott volt. Hozzátette azonban, hogy így is jelentős európai színházi produkciókat, és nagyon különleges kísérleti előadásokat tudnak megmutatni a kolozsvári közönségnek.

Magyar nyelven a Kolozsvári Állami Magyar Színház négy előadását és a budapesti Vígszínház egy produkcióját nézheti meg a közönség. A fesztivál részletes programja a Kolozsvári Állami Magyar Színház honlapján (huntheater.ro) böngészhető.

13. Bukaresti Magyar Filmhét

2019. november 10–18.

A Balassi Intézet – Bukaresti Magyar Intézet november 10-18. között tizenharmadik alkalommal szervezi meg a Bukaresti Magyar Filmhétet, a magyar filmek bukaresti segerszemléjét. Az esemény célja, hogy áttekintést nyújtson az elmúlt év magyar filmterméséből, bemutassa annak sokszínűségét, szellemiségét, jelenét. A 2018-2019-ben bemutatott magyar filmek újra számos nemzetközi díjat hoztak el, így ezekre méltán lehet kíváncsi a bukaresti közönség is. Idén több olyan romániai filmfesztivál is volt, amelyen magyar film nyerte el a fődíjat (One World Romania – emberi jogi filmfesztivál: Egy nő fogságban, Tuza-Ritter Bernadett filmje, Cinepolitica – politikai filmek nemzetközi fesztiválja: Örök tél, Szász Attila filmje, temesvári Ceau Cinema Fesztivál: Rossz versek, Reisz Gábor filmje), de még mindig vannak olyan magyar filmek, amelyek nemzetközi fesztiválok már bizonyítottak, azonban a román közönség még nem láthatta. Ezeket is elhozzák idén Bukarestbe. Az elmúlt évben számos magyar film került romániai moziforgalmazásba (Nemes Jeles László: Napszállta, Ujj-Mészáros Károly: X – A rendszertől törölve, Reisz Gábor: Rossz versek, Schwechtje Mihály: Remélem, legközelebb sikerül meghalnod) – ezért hangsúlyos a romániai filmforgalmazókkal folytatott párbeszéd is az idei filmhéten. Idén kiemelt figyelmet fordítanak a felújított magyar filmeknek, egyrészt a „30 éve szabadon” emlékévkhez kapcsolódóan, másrészt annak köszönhetően, hogy a Magyar Nemzeti Filmalap 2017-ben hirdette meg a magyar filmkincs hosszú távú megőrzését szolgáló nemzeti filmdigitalizációs és filmrestaurációs programot. A program keretében a Filmalaphoz tartozó Filmarchívum és Filmlabor összehangolt munkájának köszönhetően évi 25-30 magyar játékfilm újulhat meg. A nagyérdemű ezekből is láthat egy csokorravalót a bukaresti filmhéten.

A Bukaresti Magyar Filmhét központi helyszíne idén is a Román Nemzeti Parasztmúzeum Horia Bernea Stúdióterme (Monetăriei/Pénzverde utca 3.), ahol a filmeket román felirattal vetítik. Ugyanakkor idén egyes szekciókat különböző helyszínekre visznek el, azzal a céllal, hogy tovább erősítsék a partneri együttműködéseket, illetve az egyes filmek és szekciók témájához kapcsolódóan érik el a közönséget, így a filmhét eseményei a központi vetítési helyszínen túl más bukaresti helyszíneken is zajlanak: a Bukaresti Egyetem Politikatudományi Tanszékén, a Point Kulturális Hubban, illetve a bukaresti Goethe Intézetben a „30 éve szabadon” emlékévkhez kapcsolódóan vetítésekre és beszélgetésekre kerül sor, míg a Hangar Gastropubban egy retrobuli keretében a rendszerváltás zenéjét hozzák el a közönségnek DJ ABASC közreműködésével. A bukaresti Színház- és Filmművészeti Egyetemre (UNATC) egy mesterkurzus keretében ellátogat Almási Tamás filmrendező, az ArCuB-ban – Bukarest kulturális központjában – az éppen két évszázada Tibetbe induló Körösi Csoma Sándorra emlékeznek egy filmkoncerten. A Balassi Intézet – Bukaresti Magyar Intézetben pedig Damokos Csaba látvány- és díszlettervező egyéni kiállításán nyújtanak betekintést a forgatók kevésbé ismert kulisszáiba.

A Filmarchívum digitalizációs és restaurációs programjára hívják fel a figyelmet a szemle nyitófilmjével. Bacsó Péter A tanú című filmjének cenzúrázatlan változata a „30 éve szabadon” emlékévk egyik kiemelt romániai filmes eseménye lesz. A filmnek ezt a változatát a nemzetközi közönség először a 2019-es cannes-i fesztiválon, a Cannes Classics szekcióban láthatta, 38 évvel azután, hogy 1981-ben ugyanezen fesztivál Un Certain Regard szekciójában vetítették. A cenzúrázatlan változat bukaresti bemutatóján jelen lesz Ráduly György, a Magyar Filmarchívum igazgatója, aki a Nemzeti Filmdigitalizációs és Filmrestaurációs Program eredményeit ismerteti.

A felújított filmek szekciójában láthatja a közönség a Dargay Attila két rajzfilmjét, a Szaffit és a Lúdas Matyit, valamint a Moszkva tér és a Sodrásban című filmeket. Török Ferenc Moszkva tér c. generációs kultfilmje 2001-ben készült, a társadalompolitikai változások előtt álló Magyaror-

szágról szóló film 2017-ben teljes körű digitális restauráción esett át, s 30 évvel a '89-es események után idén a nagy érdeklődésre való tekintettel immár második alkalommal vetítik a román fővárosban. Gaál István Sodrásban c. filmjének a restaurált változata 2019 augusztusában került először nemzetközi közönség elé a Velencei Nemzetközi Filmfesztivál Venice Classics programjában. Először vetítik Bukarestben. Szintén ebben a szekcióban, illetve az erdélyi filmgyártás előtt tisztelegve vetítik a kolozsvári Filmtett Egyesület némafilm rekonstruálásának folyamatát. A Janovics Jenő kolozsvári filmgyárának egykori dramaturgia, Gyalui Jenő örökségében fennmaradt több száz darab filmkockarészlet segítségével, valamint a fennmaradt forgatókönyvek és a korabeli sajtóanyagok alapján Zagoni Bálint és csapata rekonstruált két filmet: A kancsuka hazájában és A metely.

Az 1989/1990-es kelet-európai és magyarországi változásokra reflektálva külön szekciót szentelnek a „30 éve szabadon” emlékévk keretében azoknak a filmeknek, amelyek a letűnt korról foglalkoznak. A filmhéten vetített alkotások: Bacsó Péter: A tanú, Török Ferenc: Moszkva tér, Forgács

délelőtti vetítések egy-egy magyar klasszikus rajzfilmnek adnak helyet: Dargay Attila két rajzfilmjét vetítik, a Szaffi és a Lúdas Matyi filmeket, amelyeken generációk nőttek fel.

A filmhét dokumentumfilm programjában idén olyan filmeket láthat a közönség, amelyek főszereplői mindannyian nehéz és hátrányos helyzetből indulnak, de erős akarattal, elhivatottsággal és kitartással legyőzik élethelyzeteiket, bebizonyítva azt, hogy az élet bármilyen szituációjában van remény és kiút, illetve azt, hogy érdemes a kiválasztott utat járni. Bogdán Árpád Gettó Balboa c. filmje egy mélyszegénységben élő roma fiút követ, amint „felverekszik” magát a profi bokszolók ligájába. A filmhét vendége lesz Bogdán Árpád, akinek korábbi filmjeit már láthatta a bukaresti közönség. Zurbó Dorottya Könnyű leckék c. dokumentumfilmjének főszereplője egy fiatal somáliai lány, aki a filmben, a nézők szeme láttára válik felnőttkorúvá. A Szabó Réka koreográfus és táncos által rendezett A létezés eufóriája c. dokumentumfilm az élet és a tulajdonképpeni létezés örömről mesél egy Auschwitzból szabadult 90 éves nő táncával. A 2019-ben a locarnói filmfesztiválon nagydíjat és a sarajevói filmfesztiválon emberjogi díjat nyert táncfilm arra mutat példát, hogy a legnagyobb borzalmakat átélte ember is élhet méltósággal és örülhet az életnek. A Halász Glória rendezte Három tánc c. dokumentumfilm nyomon követi a budapesti Táncművészeti Egyetem klasszikus balett szakos fiú diákjainak három generációját, akik a balett iránti elhivatottságukban megküzdnek a családtól való elszakadással, a műfaj szigorú elvárásaival, a fizikai és a lelki fájdalmakkal.

Kiemelt célkitűzés az erdélyi magyar filmgyártás támogatása, annak bukaresti bemutatása is, idén az erdélyi filmművészet múltjából és jelenéből is vetítenek filmeket. A Zagoni Bálint által rekonstruált 101 éves kolozsvári filmek mellett vetítik két erdélyi rendező filmjét: a

Szőcs Petra rendezte Déva c. filmet, valamint a kisjátékfilm szekcióban a 2019-ben a cannes-i filmfesztivál Cinéfondation versenyprogramját is megjárt Moldovai Katalin Ahogy eddig c. filmjét. A vetítéseken vendégük lesz Moldovai Katalin és a Déva c. film rendezőasszisztense, Bodor Balázs. A mozi-forgalmazás „mostohagyermekei” is helyet kapnak a Bukaresti Magyar Filmhét programjában, nemzetközi díjakkal kitüntetett rövidfilmeket is vetítenek: Szabó Szonja: A mentor, Márton Dániel: Rossz színész, Brauner Máté: Lauretta, Lengyel Balázs: Hármásban, Vékes Csaba: Cserekapus, Moldovai Katalin: Ahogy eddig.

A filmvetítések, beszélgetések mellett idén is több kísérőrendezvény gazdagítja a filmhét programját. A Takarmánybázis Zenei Laboratóriuma előadásában a Csoma – opéra cinematische c. mozikoncert során Körösi Csoma Sándor belső hangját és a róla szóló varázslatos történeteket vetítésel összhangban Szemző Tibor és alkotótársai (Göz László, Kéring László) szólaltatja meg. Ezzel a mozikoncerttel a 235 éve született és Tibetbe éppen két évszázada elindult Körösi Csoma Sándorra emlékeznek. A Dolgok, amik nincsenek ott c. filmes díszlet- és látványtervező-kiállítás a film összképének egyik meghatározó elemét mutatja be Damokos Csaba filmes látványtervei segítségével. Damokos Csaba 2019 októberében a szolnoki Alexandre Trauner Art/Film Fesztiválon elnyerte a fesztivál legjobb látványtervezői díját legutóbbi filmje, a Valan – Az angyalok völgye kapcsán, melyet 2018 január-április között forgattak Balánbányán. A kiállítás a Valan látványtervei is láthatók lesznek. November 16-án, szombaton este a Hangar Gastropubban kerül sor a „30 éve szabadon” emlékévk keretében a retrobulira, melyen DJ ABASC a három évtizeddel ezelőtti diszkók világát varázsolja elő. A 13. Bukaresti Magyar Filmhét részletes programja a <http://bukarest.balassintezet.hu> címen tekinthető meg.

A filmhét keretében lesz a bukaresti premierje számos olyan magyar nagyjátékfilmnek, amely a nemzetközi fesztiválok már több rangos elismerést is begyűjtött: Pálfi György: Az Úr hangja, Bergendy Péter: Trezor, Topolánszky Tamás: Curtiz, Ujj-Mészáros Károly: X – A rendszertől törölve, Nagypál Orsi: Nyitva című filmje. A Trezor c. film vetítésén jelen lesz a rendező, Bergendy Péter, akinek a Bukaresti Magyar Filmhét 2012-es programjában A vizsga c. filmjét láthatták a nézők, és jelen lesz a főszereplő, Anger Zsolt, akinek játékát a filmhét korábbi éveiben is csodálhatta a közönség (2008-ban A nyomozó, 2014-ben a Coach Surfing, 2016-ban Az éjszakám a nappalod, 2017-ben a Hurok c. filmekben). Akárcsak a korábbi években, idén sem feledkeztek meg a fiatal nézőkről, fontosnak tartják, hogy a filmhét programjában a gyerekeknek is legyen moziélményük, így a hétfői

Péter: NémetEgység@Balaton – Mézföld, Gazdag Gyula: Magyar krónikák I-II., Schiffer Pál: Elektra Kft., avagy bevezetés a kapitalizmus politikai gazdaságtanába, Almási Tamás: Tehetetlenül.

Bereczki Csaba, a Magyar Nemzeti Filmalap nemzetközi és értékesítési igazgatója a romániai filmforgalmazókkal találkozik egy zártkörű vetítésen, ahol nemcsak egy, még a nemzetközi bemutató előtt álló magyar filmet mutatnak meg a forgalmazók számára, hanem a magyar filmforgalmazásról is érdemi tájékoztatást kapnak a romániai fesztiválszervezők, filmforgalmazók, filmkritikusok. A filmhét fontos fóruma a két ország közötti szakmai együttműködésnek, ennek szellemében minden évben szerveznek egy szakmai workshopot a bukaresti Színház- és Filmművészeti Egyetemen (UNATC). Idén a Bukaresti Magyar Filmhét vendége lesz Almási Tamás, aki a Tehetetlenül c. filmje közönségtalálkozója előtt tart előadást a hallgatóknak és tanároknak (november 18-án).

A filmhét keretében lesz a bukaresti premierje számos olyan magyar nagyjátékfilmnek, amely a nemzetközi fesztiválok már több rangos elismerést is begyűjtött: Pálfi György: Az Úr hangja, Bergendy Péter: Trezor, Topolánszky Tamás: Curtiz, Ujj-Mészáros Károly: X – A rendszertől törölve, Nagypál Orsi: Nyitva című filmje. A Trezor c. film vetítésén jelen lesz a rendező, Bergendy Péter, akinek a Bukaresti Magyar Filmhét 2012-es programjában A vizsga c. filmjét láthatták a nézők, és jelen lesz a főszereplő, Anger Zsolt, akinek játékát a filmhét korábbi éveiben is csodálhatta a közönség (2008-ban A nyomozó, 2014-ben a Coach Surfing, 2016-ban Az éjszakám a nappalod, 2017-ben a Hurok c. filmekben).

Akárcsak a korábbi években, idén sem feledkeztek meg a fiatal nézőkről, fontosnak tartják, hogy a filmhét programjában a gyerekeknek is legyen moziélményük, így a hétfői

A Garabontzia Könyvkiadó bemutatói, a Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásáron

www.garabontzia.eu

NOVEMBER 14-én, Csütörtökön:

13:00 A Nemzeti Színház Ady Endre terében: Napoleon Hill A siker törvénye című kötetet dr. Kelemen István mutatja be.
14:00 A Nemzeti Színház Ady Endre terében: Bódizs Edith: Ludasmanyi blogbejegyzései. A kötetet Sármasi Bocskai János méltatja.

NOVEMBER 15-én, Pénteken:

14:00 A Nemzeti Színház Ady Endre terében: Dr. Ábrám Zoltán: Bukovinától az Al-Dunáig. A kötetet bemutatja Fazakas Ildikó, a Maros megyei EMKE alelnöke, majd ezt követően egy kis kulturális műsor Kilyén Ilka művésznő és Kásler Magdi népdalénekes előadásában.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

ALKALMAZUNK SOFÓRT ÁRUSZÁLLÍTÁSRA. Érdeklődni a 0743-119-998-as telefonszámon. (64219-I)

A KOVÁCS PÉKSÉG alkalmaz **SOFŐRÖKET.** 8 órás munkaidő, előnyös munkabér + étkezési jegyek. Tel. 0744-403-114. (21676)

A maroszentgyörgyi **ACIT BÁR**, Erdély utca 77/A szám (a fürdő sarkán, a körforgalomnál) **BÁROSNÓT** alkalmaz. Érdeklődni a bárban vagy a 0744-613-505-ös telefonszámon. (5217)

2019. november 8-án kelt

2310-es számú RENDELET

a marosvásárhelyi városi tanács rendkívüli ülésének összehívásáról
2019. november 14-re

Marosvásárhely Megyei Jogú Város polgármestere,

A közigazgatási törvénykönyvre vonatkozó 57/2019. számú sürgősségi kormányrendelet 133. cikkelyének (2) bekezdése, a 134. cikkely (1) bekezdésének a) pontja, (2) bekezdése, (3) bekezdésének b) pontja, és a 196. cikkely (1) bekezdésének b) pontja értelmében

Elrendeli:

1. cikkely: Összehívja a marosvásárhelyi városi tanácsot rendkívüli ülésre **2019. november 14-én, csütörtökön 14 órára** a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal székhelyének 45-ös termébe a mellékelt összehívó dokumentumnak megfelelően.

2. cikkely: Az ülés napirendi tervezetében beírt dokumentumokat a marosvásárhelyi városi tanács tanács-tagjainak rendelkezésére bocsátják, papíralapú és elektronikus formában.

3. cikkely: A napirendre vett határozattervezetet a törvény által előírt dokumentumok kíséretében látta-mozás végett elküldik a marosvásárhelyi városi tanács szakbizottságainak.

4. cikkely: Az említett határozattervezettel kapcsolatban módosító javaslatokat megfogalmazni és benyújtani a közigazgatási törvénykönyvre vonatkozó 57/2019. sürgősségi kormányrendelet 138. cikkelyének 12. bekezdésében szereplő feltételek szerint lehet.

5. cikkely: Jelen rendelet véghezvitelével Marosvásárhely Megyei Jogú Város jegyzőjét bízzák meg.

6. cikkely: A közigazgatási törvénykönyvre vonatkozó 57/2019. sürgősségi kormányrendelet 252. cikkelye 1. bekezdésének c) pontja, 255. cikkelyének, valamint a közigazgatási eljárási törvénykönyvre vonatkozó 554/2004. törvény 3. cikkelye 1. bekezdésének előírásai értelmében jelen rendeletet benyújtják Maros megye prefektusának törvényességi felülvizsgálat végett.

Törvényességét ellenjegyzi
Buculei Dianora-Monica
Marosvásárhely Megyei Jogú Város főjegyzője

Dr. Dorin Florea
polgármester

Marosvásárhely Megyei Jogú Város polgármestere
2019.11.08-ai 2310-es rendeletének melléklete

ÖSSZEHÍVÓ

A polgármester 2019. november 8-ai 2310-es számú rendelete értelmében összehívják Marosvásárhely helyi tanácsának rendkívüli ülését 2019. november 14-én, csütörtökön 14 órára a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal Győzelem tér 3. szám alatti székhelyének 45-ös számú termébe.

NAPIRENDTERVEZET:

1. Határozattervezet Marosvásárhely Megyei Jogú Város közigazgatási-területi egység 2019-es évi költségvetés-kiegészítéséről.

Dr. Dorin Florea polgármester

Kézművesképzés Erdélyben

Több tájegység minta- és formakincseit, több mesterség oktatását indítjuk a 2019/2020-ban szervezett akkreditált alap- és továbbképzéseken.

Kedvcsinálóként egy összevont műhelymunkára hívjuk az érdeklődőket november 16-án 11 órától a Míves Alkotók Házába, Székelyudvarhelyre, a Kadicsfalvi út 71. szám alá, ahol a további képzéseket is tartjuk.

Fő célunk, hogy tudjunk újat kínálni azoknak, akik már gyakorlottak, és kihívást azoknak, akik még most kezdnek egy új szakmát felfedezni.

Bízunk benne, hogy eljut a hír a tanulni vágyókhöz, felkeltjük az érdeklődést.

Több mesterséggel is ismerkedhetnek: hímzések, nemezelés, szövés, gyöngyészter-készítés, bőrművesség, bútorfestés, szálal anyag (csuhé-, szalma-, gyékényfonás) és viseletkészítés.

A novembertől induló 30, 60, 120 órás tanfolyamokat a Hagyományok Háza és a 2 éves Hargita megyei Népfőiskola együttműködésével tudásátadás, továbbképzés céljával szervezzük.

Az igényektől függően akár kihelyezett képzéseket is tarthatunk.

Reményeink szerint támogatott költségvetéssel indulunk a Csóóri Sándor Alapnak köszönhetően, mint ahogy volt ez évben is.

A napi műhelytevékenység költség-hozzájárulása az oktatásért személyenként 25 lej, amiben nincs benne az anyagköltség. Biztosítunk kávé, teát, harapnivalót, kedvcsinálót!

Jelentkezéseket, visszajelzéseket, javaslatokat a Facebook-esemény-nél vagy a 0744-593-192-es telefonszámmra, az office@artera.ro címre várjuk.

Lőrincz Zsuzsanna elnök, Artera Alapítvány

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat. Tel. 0265/218-321, 0744-121-714, 0766-214-586. (4/5138)

ALKALMAZUNK hegesztőt és lakatost. Tel. 0744-572-889. (21684-I)

VÁLLALUNK: tetőkészítést cserépből vagy lemezből, kisebb javítást, teraszkészítést fából, ács munkát stb. Tel. 0745-680-818. (7/5203-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Szívemben örök szeretettel emlékezem drága gyermekemre, **SILLÓ KÁLMÁN ZOLTÁNRA (Tuttyka)**. Az emlékezés oltárán meggyújtottam a 19. gyertyát. Amíg élek, ő is élni fog emlékeimben. Nyugodj békében, drága gyermekem! Szerető Mámád. (6/5213-I)

Csak az idő múlik, feledni nem lehet. Soha el nem múló fájdalommal emlékezem november 9-én unokámra, **SILLÓ KÁLMÁN ZOLTÁNRA (Tuttyka)** halálának 19. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Ica mama. (6/5213-I)

Életünk végéig szomorú szívvel és el nem múló fájdalommal emlékezzünk november 9-én **SILLÓ KÁLMÁN ZOLTÁNRA (Tuttyka)** halálának 19. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Nénje, Cica, férje, István. (6/5213-I)

Mély fájdalommal emlékezünk unokatestvéremre, **SILLÓ KÁLMÁN ZOLTÁNRA (Tuttyka)**, aki már 19 éve alusza örök álmát. Nyugodjon békében! Noémi és férje, Attila. (6/5213-I)

Tizenkilenc éve, hogy rászállt szívemre a bánat, nincs semmi, ami ennél jobban fájhat. Maradt a bánat és egy csendes sírhalom. Fájó szívvel emlékezem november 9-én **SILLÓ KÁLMÁN ZOLTÁNRA (Tuttyka)** halálának évfordulóján. Emlékét őrzöm örökké. Edit. (6/5213-I)

Halálának 19. évfordulóján fájó szívvel emlékezzünk drága gyermekemre, **SILLÓ KÁLMÁN ZOLTÁNRA (Tuttyka)**. Szép emléked örökké él a lelünkben. Nyugodjál békében, drága gyermekem! Tátá és Mimi mama. (2/5225-I)

ELHALÁLOZÁS

Megtört szívvel tudatjuk, hogy a szeretett férj, apa, nagypapa, após, rokon, jó szomszéd, **id. AVRAM EUGEN** életének 81. évében hosszú szenvedés után csendesen megpihent. A virrasztás november 9-én 17.30-kor lesz a Vili temetkezési vállalkozás ravatalozótermében. Temetése 10-én 11 órakor lesz a maroszentgyörgyi új temetőben (a megyei kórház mögött). Nyugodj békében, áldott lélek! A gyászoló család. (1/5209-I)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

Őszinte részvétünket fejezzük ki Avram Ágnesnek és családjának szeretett **FÉRJE** elhunytja miatt. Isten nyugtassa békében! Testvére, Ani és családja. (5214-I)

Marosvásárhelyi Rádió Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

CONSELIU JUDEȚEAN MUREȘ
MAREȘ MEGYEI TANÁCS
MUZEUL JUDEȚEAN MUREȘ
MAREȘ MEGYEI MÚZEUM

Erdély festészete
a két világháború
között

2019. 10. 25. – 2020. 04. 19.

KULTÚRPALOTA

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó
- információ -118-932
- általános -118-800
- Központosított ügyelet
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD,
Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség -0265/202-305
- SMURD (betegekkel
kapcsolatos információk) -0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat:
- gyermekeknek -0265/210-177
-0265/212-304
-0265/312-436
-0265/250-120
-0265/263-351
-0265/263-351
- Optika-Optofarm -0265/250-344
- Marmed járóbeteg-rendelő: -0756-468-658
-0729-024-380
-0751-114-307
- Labor
e-mail: marmed@marmed.ro,
www.marmed.ro
- Dora Optics -0733-553-976
- Dora Medicals -0265/212-971
- Radiológia, echográfia
Dr. Jeremiás István -0265/222-446
- Lézerakupunktúra -0722-885-851
- Emma vendéglő, hidegtálak készítése -0740-083-077
- Prefektúra -0265/404-664
- RDS-RCS -0265/266-801
- Áramszolgáltató vállalat
- vidék -0365/400-401
-0800-801-929
- Delgaz Grid -0265/269-667
-0265/200-928
-0800/800-928
- Aquaserv:
- hideg víz-csatoma -0265/215-702
- közüzemszolgálat -0265/208-888
- központ -0265/208-800
-08008 208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal -0265/254-625
- Vasútállomás -0265/236-284
- Távolsági buszállomás -0265/237-774
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés
(0-24 óra), professzionális balzsamozás
Nemzetközi halotyszállítás -0265/215-119
-0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) -0265/263-865
koporsók, kellekék, -0745-606-215
koszorúk -0745-606-269
és halotyszállítás -0745-609-830
- Melinda temetkezés
Onesti tér 12. sz., a Litoral mögött,
teljes körű szolgáltatás -0741-615-661
- Maros megyei RMDSZ -0740-263-907
-0265/311-862
- Thomas Hux sofőriskola -0265/264-442
-0265/262-907
-0741-235-239,
-0365/882-842
- Üveg-tükör szerelése,
házhoz szállítás -0265/248-430
- Utazási irodák**
- MAORI turisztikai iroda -0365/440-528
www.maoiri.ro e-mail: info@maori.ro
- Transervice -0265/216-242
- World Travel Shop -0265/216-768
turisztikai iroda -0265/269-900
- Bálint-Trans -0745-611-999
9-17 ó. -0265/255-092
- Interiours -0265/264-011
- Royal GTS -0265/269-308
0731-898-989
Hu 0036-306-053-753
- Family Holiday -0365/449-833,
-0749-922-887
- Thomas Hux utazási iroda -0365/882-842
-0772-068-684
- Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.**

MCA Health Care

ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alaphoz származó összeggel **ártámogatott (ingyenes)** orvosi analízisek elvégzésére! Ehhez szükséges küldőpapír a családvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7-19 óra között, valamint szombaton 8-13 óra között.

Várjuk Önöket!

**Szerzetesek
asztalánál**

La masa
CĂLUGĂRIILOR

A Magyar Kereskedelmi és
Vendéglátóipari Múzeum vándorkiállítása
Expoziție itinerantă a Muzeului Maghiar
al Comerțului și Turismului

Maros Megyei Múzeum, várbeli épülete.
2019. szeptember 27.–december 18.
Muzeul Județean Mureș, clădirea din cetate.
27 septembrie–18 decembrie 2019

Partnerok:

**ÜZENET
SZERETETTEL**
vasárnap 13:30

Barabási Tivadarral
és Kurta Kingával

ETV ERDÉLYI MAGYAR
TELEVÍZIO

all hits radio
atlasfm

GREAT MUSIC FOR A GREAT CITY!

106.4 FM

TG. MUREȘ • MAROSVÁSÁRHELY

@AtlasFmMures

therezia

therezia®

radio.kptv.ro

KPTV
THE ROCK STATION

radio.kptv.ro